

ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ : ศึกษากรณีเด็กและผู้เยาว์ที่เร่ร่อนไม่มีบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

นายราชศรุต จันทร์โชติ

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2355-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE OFFENCE CONCERNING THE TAKING AWAY OF A CHILD AND A MINOR : A STUDY INTO
THE MATTER OF THE HOMELESS CHILDREN AND MINORS WITHOUT PARENTS , GUARDIAN OR
PERSON LOOKING AFTER THEM

Mr. Rajsarut Janchote

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-2355-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความผิดฐานพวากเด็กและผู้เยาว์ : ศึกษากรณีเด็กและผู้เยาว์ที่เร่ร่อน
ไม่มีบิดามารดาผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

โดย

นายราชศรุต จันทร์โชติ

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

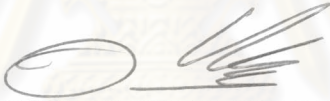
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วระพงษ์ บุญโยภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมราวดี อังศ์สุวรรณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์สรรพลสิทธิ์ คุณพู่ประพันธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์วีรฉรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล)

ราชครุฑ จันทรีโชติ : ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ : ศึกษากรณีเด็กและผู้เยาว์ที่เร่ร่อน
ไม่มีบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล (THE OFFENCE CONCERNING THE TAKING
AWAY OF A CHILD AND A MINOR : A STUDY INTO THE MATTER OF
THE HOMELESS CHILDREN AND MINORS WITHOUT PARENTS , GUARDIAN
OR PERSON LOOKING AFTER THEM) ที่ปรึกษา : รศ. มัทยา จิตติรัตน์, 139 หน้า. ISBN
974-17-2355-5.

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการกระทำความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ กรณีที่
กระทำต่อเด็กและผู้เยาว์ที่เร่ร่อนไม่มีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือ ผู้ดูแล ซึ่งปราศจากผู้ใช้อำนาจ
ปกครอง จึงเป็นเหตุให้ผู้ที่ทำนั้นไม่มีความผิดฐานพรากผู้เยาว์ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวนั้นไม่
ครบองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย จึงไม่อาจคุ้มครองเด็กและผู้เยาว์ที่เร่ร่อนได้

จากการศึกษาพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองว่าเด็กและเยาวชน
ซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดู อบรมศึกษาจากรัฐ ประกอบกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและ
ข้อตกลงระหว่างประเทศได้กำหนดให้รัฐภาคีต้องมีมาตรการที่เหมาะสมในการให้ความคุ้มครอง ดูแล
เด็กและเยาวชนที่ไม่มีผู้ดูแล แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดบัญญัติรองรับถึงหน้าที่ของรัฐที่มีต่อเด็ก
และผู้เยาว์ จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ได้บัญญัติไว้

การวิจัยเรื่องนี้ได้เสนอแนะให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นเพื่อส่งเสริมการคุ้มครอง ให้การศึกษา
และให้ถือว่าเป็นผู้ดูแลตามกฎหมายของเด็กและผู้เยาว์ที่ไม่มีผู้ดูแล รวมทั้งการเป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิ
ฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ที่กระทำต่อเด็กและผู้เยาว์ที่ไม่มีผู้ดูแล และแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ตั้งแต่มาตรา 317 ถึงมาตรา 319 ที่ว่า ผู้ใดพรากเด็กหรือผู้เยาว์ไป
เสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยเพิ่มองค์ประกอบความผิดให้รวมถึง "ผู้ดูแลตามที่
กฎหมายบัญญัติ" ไว้ด้วย และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5
ให้ผู้แทนขององค์การที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวมีอำนาจจัดการแทนองค์การ ซึ่งเป็นผู้เสียหายในความผิดฐาน
พรากเด็กและผู้เยาว์ที่ไม่มีผู้ดูแล

สาขาวิชา...นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติ.....
ปีการศึกษา...2545.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

428 61276 34 : MAJOR LAW

KEY WORD: TAKING AWAY / HOMELESS / CHILDREN / MINORS / PARENTS / GUARDIAN / PERSON LOOKING AFTER

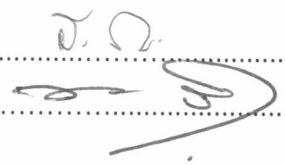
RAJSARUT JANCHOTE : THE OFFENCE CONCERNING THE TAKING AWAY OF A CHILD AND A MINOR : A STUDY INTO THE MATTER OF THE HOMELESS CHILDREN AND MINORS WITHOUT PARENTS , GUARDIAN OR PERSON LOOKING AFTER THEM. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. MATTAYA CHITTIRATANA , 139 pp. ISBN 974-17-2355-5.

This research is intended to study the offence of taking away of a child and a minor in case where the minor does not have parents, guardian or person looking after them. Due to absence of such persons resulting in incomplete element of offence according to the law, the doer who commits the act is not in violation of the offence of taking away of a child and a minor.

Based on the study, it appears that the Constitution of the Kingdom of Thailand provides that a child and a minor without a person looking after them shall be treated, disciplined and educationally trained by the state. In addition, the Convention on the Rights of the Child and Protocol provides that the Member State shall have the appropriate measures for protecting and taking care of a child or a minor without guardian. However, in the present there is no law prescribing the onus of the state to protect them ; therefore, the enforcement of the law does not follow its intention.

This research proposes to establish a public organization to promote the protection, education of a child or a minor without guardian acting as their legal guardian them and as an injured person in a criminal case for the above-mentioned offence. In addition Section 317 to 319 of the Penal Code as well as Section 5 of the Criminal Procedure Code should be amended by inserting the element of the offence to include "a guardian according to the law"and authorizing the delegate of such established public organization to act on behalf of and a minor without guardian.

Field of study.....Law..... Student's signature.....
Academic year.....2002..... Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากท่านทั้งหลาย ทั้งในด้านวิชาการ และกำลังใจ ณ โอกาสนี้ ผู้เขียนจึงขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงทั้งผู้ที่ได้กล่าวนามและมีได้กล่าวนามในที่นี้ และขอสำนึกพระคุณมีอาจลิมเลือนได้ และปรารถนาที่จะแสดงกตเวทิตาทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์วิระพงษ์ บุญญภาส ประธานกรรมการสอบที่ได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรรวดี อังค์สุวรรณ ท่านอาจารย์สรรพสิทธิ์ คุมพ์ประพันธ์ และท่านอาจารย์วัชรินทร์ บั้จเภาวิญญูสกุล กรรมการสอบที่ได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนอย่างยิ่ง

สำหรับความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านทุนทรัพย์และกำลังใจนั้น ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ของผู้เขียน รวมทั้งผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เขียน

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้ออกให้เกิดประโยชน์ขึ้นบ้าง ผู้เขียนขอให้บุคคลต่าง ๆ ที่มีพระคุณต่อผู้เขียนได้รับไปซึ่งบุญกุศลดังกล่าว แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องใด ๆ ผู้เขียนขอน้อมรับ และขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุด ผู้เขียนจักได้นำคณาจารย์ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามานี้ไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อประเทศชาติบ้านเมือง อันยอมที่จะเป็นการตอบแทนพระคุณต่อผู้ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้เขียน ทั้งยังก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศไทยอีกด้วย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1	บทนำ.....1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....6
1.3	ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....7
1.4	วิธีการศึกษาวิจัย.....7
1.5	สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....7
1.6	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....7
บทที่ 2	การคุ้มครองเด็กและผู้เยาว์กับอำนาจปกครองตามกฎหมาย.....9
2.1	ความเป็นมาและความสำคัญของเด็กและผู้เยาว์.....9
2.1.1	ประวัติศาสตร์กฎหมายสากล.....10
2.1.2	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย.....15
2.2	กฎหมายกับการให้ความคุ้มครองเด็กและผู้เยาว์.....16
2.2.1	กฎหมายรัฐธรรมนูญ.....17
2.2.2	กฎหมายแพ่ง.....19
2.2.3	กฎหมายอาญา.....21
2.2.4	กฎหมายวิธีพิจารณาความ.....28
2.2.5	กฎหมายเฉพาะ.....31

	2.2.6 ข้อตกลงระหว่างประเทศและอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็ก.....	38
	2.3 อำนาจปกครองเด็กและผู้เยาว์.....	42
	2.3.1 อำนาจปกครองเด็กและผู้เยาว์ของผู้ใช้อำนาจปกครอง.....	43
	2.3.2 อำนาจปกครองเด็กและผู้เยาว์ของผู้ปกครอง.....	47
	2.4 อำนาจปกครองของสถานสงเคราะห์เลี้ยงเด็กกำพร้าและเร่รอน.....	53
	2.5 ความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจปกครองของผู้ใช้อำนาจปกครอง และผู้ปกครอง.....	55
บทที่ 3	ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับ กฎหมายต่างประเทศ.....	62
	3.1 ที่มาและแนวคิดทางกฎหมาย.....	62
	3.2 ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา.....	66
	3.3 ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ตามกฎหมายต่างประเทศ.....	80
บทที่ 4	วิเคราะห์กฎหมายในความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์กับกรณี เด็กและผู้เยาว์เร่รอนปราศจากบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล.....	101
	4.1 สภาพปัญหาของเด็กและผู้เยาว์เร่รอน.....	101
	4.1.1 ความหมายของเด็กเร่รอน.....	101
	4.1.2 ความเป็นมาและปัญหาของเด็กเร่รอน.....	102
	4.2 การให้ความคุ้มครองดูแลเด็กและผู้เยาว์ที่เร่รอน.....	105
	4.3 การสืบพยานล่วงหน้ากรณีความผิดที่กระทำต่อเด็กและผู้เยาว์.....	106
	4.4 ความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์กับกรณี เด็กและผู้เยาว์เร่รอนไม่มีบิดามารดาผู้ปกครองหรือผู้ดูแล.....	110
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	5.1 บทสรุป.....	128
	5.2 ข้อเสนอแนะ.....	130

รายการอ้างอิง.....136

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย